

Σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης – Καλλικράτης και Πολιτική Προστασία

Χρύσα Γκουντρομίχου
Προϊστάμενη Τμήματος
Σχεδίων Έκτακτης Ανάγκης – Πρόληψη

Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας
(Ο.Α.Σ.Π.)

Υπουργείο Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων

Σχεδιασμός έκτακτης ανάγκης – Καλλικράτης και Πολιτική Προστασία

- ◆ Βασικές Έννοιες Πολιτικής Προστασίας
- ◆ Διαμόρφωση της Πολιτικής Προστασίας μετά τον Καλλικράτη
  - Τι είχαμε και τι έχουμε
  - Πώς κατανέμονται οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες
- ◆ Σχεδιασμός – Γενικό Σχέδιο ΠΠ «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ»

Διαπίστωση...

- ♦ Η Πολιτική Προστασία συνεχίζει να αποτελεί, ίσως και σε μεγαλύτερο βαθμό με την εφαρμογή του Καλλικράτη, αρμοδιότητα κατά βάση **της Τοπικής Αυτοδιοίκησης**.

Διαχείριση καταστροφής

- ◆ Σε τι στοχεύει η διαχείριση καταστροφής;

Μετριάσιμος
Επιπτώσεων

- ανθρώπινων απωλειών
- στο δομημένο και στο φυσικό περιβάλλον
- ψυχοκοινωνικών επιπτώσεων

Βασικές Έννοιες - Ορισμοί

- ♦ *Τι σημαίνει διαχείριση καταστροφής;*

- **Διαχείριση καταστροφής/έκτακτης ανάγκης**

Αναφέρεται σε μια συνεχόμενη διεργασία που αφορά στην οργάνωση και τη διαχείριση των πόρων (άνθρωποι και μέσα) και των ρόλων σε όλες τις φάσεις της έκτακτης ανάγκης

Κύκλος διαχείρισης έκτακτης ανάγκης - καταστροφής

Θεμελιώδεις αρχές Σχεδιασμού

Ο σχεδιασμός

- ◆ Λαμβάνει χώρα σε περίοδο ηρεμίας/ειρήνης
- ◆ Πρέπει να ακολουθεί την διακινδυνική προσέγγιση (all-hazard/multi-hazard)
- ◆ Πρέπει να γίνεται με βάση την δι-υπηρεσιακή συνεργασία και την διαλειτουργικότητα
- ◆ Οφείλει να βασίζεται σε έγκυρη πληροφορία και επιστημονική γνώση
- ◆ Πρέπει να έχει το κατάλληλο μίγμα σαφούς πρόβλεψης, αυτοσχεδιασμού και ευελιξίας
- ◆ Πρέπει να συνδέει με ικανοποιητικό τρόπο τις δράσεις σε όλες τις φάσεις διαχείρισης της καταστροφής

Σχεδιασμός Έκτακτης Ανάγκης

- ◆ Είναι μια διαρκής κυκλική διεργασία που συνίσταται:
  - Στη **σύνταξη** σχεδίων
  - Στην **εκπαίδευση** του προσωπικού που εμπλέκονται στην εφαρμογή των σχεδίων
  - Στις **ασκήσεις** για την δοκιμασία και τον έλεγχο των σχεδίων και την εξάσκηση του προσωπικού
  - Στην **αναθεώρηση/επικαιροποίηση** των σχεδίων

Σχεδιασμός Έκτακτης Ανάγκης

- ♦ **Σχέδιο** εννοούμε τον τρόπο με τον οποίο θα επιλύσουμε ένα πρόβλημα ή θα αντιμετωπίσουμε μία κατάσταση που θα προκύψει στο μέλλον
  - ♦ Ένα επίσημο κείμενο συμφωνημένων ρόλων αρμοδιοτήτων, στρατηγικών, συστημάτων και ρυθμίσεων
  - ♦ Το σχέδιο είναι μέρος του σχεδιασμού

Σχεδιασμός Έκτακτης Ανάγκης

Θεσμικό Πλαίσιο Πολιτικής Προστασίας στην Ελλάδα

- ◆ Ν.1349/1983, Σύσταση του ΟΑΣΠ
- ◆ Ν. 2344/1995, ΦΕΚ 212/ΤΑ ' /11-10-1995 «Οργάνωση πολιτικής προστασίας και άλλες διατάξεις»
- ➔ ◆ **Ν. 3013/2002**, ΦΕΚ 102/ΤΑ ' /1-5-2002 «Περί αναβάθμισης της Πολιτικής Προστασίας»
- ◆ **ΥΑ 1299/2003**, ΦΕΚ 423/ΤΒ ' /10-4-2003 - Περί έγκρισης του Γενικού Σχεδίου Πολιτικής Προστασίας «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ»
- ➔ ◆ **Ν. 3852/2010**, ΦΕΚ 87/ΤΑ ' /2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης»

Πολιτική Προστασία - Ν.3013/2002

Επαναπροσδιορίστηκαν

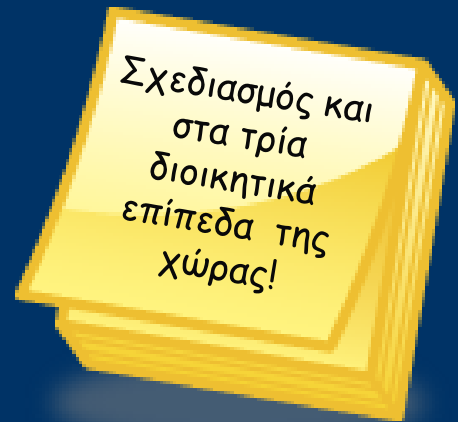
- ♦ ο σκοπός της Πολιτικής Προστασίας,
- ♦ οι έννοιες και οι ορισμοί Πολιτικής Προστασίας,
- ♦ το Δυναμικό και τα Μέσα Πολιτικής Προστασίας
- ♦ τα Όργανα Σχεδιασμού και Εφαρμογής Πολιτικής Προστασίας και οι αρμοδιότητές τους σε Κεντρικό και Αποκεντρωμένο επίπεδο

Ν.3852/2010 - Καλλικράτης

- ♦ «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» - η νέα διοικητική δομή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης επέφερε σημαντικές μεταβολές στο τοπίο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και ταυτόχρονα δημιούργησε νέα δεδομένα στον τομέα της Πολιτικής Προστασίας

Τα διοικητικά επίπεδα της δομής της Ελλάδας

- ◆ Κεντρική κρατική διοίκηση (κυβερνητικά υπουργεία και κεντρικές δημόσιες υπηρεσίες)
- ◆ Αποκεντρωμένη Κρατική Διοίκηση (αποκεντρωμένες διοικήσεις)
- ◆ Τοπική Αυτοδιοίκηση (περιφερειακές αυτοδιοικήσεις, δήμοι)
  - Α' βαθμού (δήμοι)
  - Β' βαθμού (περιφερειακές αυτοδιοικήσεις)

Η Αποκεντρωμένη Διοίκηση

- ♦ δεν αποτελεί θεσμό αυτοδιοίκησης, αφού ο επικεφαλής γενικός γραμματέας διορίζεται από την κυβέρνηση και συγκεντρώνει όλες τις αποφασιστικές αρμοδιότητες
- ♦ το Συμβούλιό της, στο οποίο συμμετέχουν οι οικείοι περιφερειάρχες και εκπρόσωποι των τοπικών ενώσεων δήμων, έχει κυρίως συμβουλευτικό χαρακτήρα

Οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις - αρμοδιότητες θεσμικό πλαίσιο

- ♦ Άρθρο 280 του Καλλικράτη
- ♦ στα αντίστοιχα Φ.Ε.Κ. στα οποία δημοσιεύονται οι Οργανισμοί των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων (Άρθρο 3 - Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας)

Οργανισμοί των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων

(Άρθρο 3 - Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας)

- ♦ είναι αρμόδια ιδίως για το σχεδιασμό και την οργάνωση σε θέματα πρόληψης, ενημέρωσης και αντιμετώπισης των καταστροφών ή καταστάσεων έκτακτης ανάγκης σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, καθώς και **για το συντονισμό όλων των Υπηρεσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης** για την εξασφάλιση της ετοιμότητας, την αντιμετώπιση των καταστροφών και την αποκατάσταση των ζημιών

Οργανισμοί των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων

(Άρθρο 3 - Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας)

- ♦ Η Διεύθυνση Πολιτικής Προστασίας υπάγεται απευθείας στο Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης
- ♦ Έχει την έδρα της αποκεντρωμένης διοίκησης και απαρτίζεται από δύο τμήματα:
  - α. Τμήμα Σχεδιασμού και Πρόληψης*
  - β. Τμήμα Αντιμετώπισης και Αποκατάστασης*

Περιφέρειες – αρμοδιότητες θεσμικό πλαίσιο

- ◆ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε' ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ: Άρθρο 186 «Αρμοδιότητες Περιφερειών» του Καλλικράτη
Θ. Πολιτικής Προστασίας και Διοικητικής Μέριμνας
- ◆ ...οι οποίες αναφέρονται ως αρμοδιότητες των **Αυτοτελών Διευθύνσεων Πολιτικής Προστασίας** (Άρθρα 29-31 στα ΠΔ των Οργανισμών, ανά περίπτωση Περιφέρειας)

Περιφέρειες – αρμοδιότητες θεσμικό πλαίσιο

Άρθρο 174 του Ν.3852/2010, στις αρμοδιότητες της συγκροτούμενης σύμφωνα με το άρθρο 173 **εκτελεστικής επιτροπής** περιλαμβάνεται:

ι) Εισηγείται τα σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και φυσικών καταστροφών, σε εναρμόνιση με τα αντίστοιχα σχέδια της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας

Περιφέρειες – αρμοδιότητες θεσμικό πλαίσιο

- ♦ οι κύριες αρμοδιότητες Πολιτικής Προστασίας σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας ασκούνται από τον εκλεγμένο Αντιπεριφερειάρχη (άρθρο 160), ο οποίος μάλιστα προεδρεύει του πρωτοεμφανιζόμενου **«Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας» (Σ.Ο.Π.Π.) της Περιφερειακής Ενότητας**

Λειτουργία Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας (ΣΟΠΠ)

- ♦ για τη σύσταση και λειτουργία του ΣΟΠΠ της περιφερειακής ενότητας
  - Πρόεδρος είναι ο αρμόδιος Αντιπεριφερειάρχης της περιφερειακής ενότητας (άρθρο 160 του Ν.3852/2010)
  - Πρ. Δ/σης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας - ο Πρ. Δ/σης Πολιτικής Προστασίας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης
  - Πρ. Γραφείου Πολιτικής Προστασίας της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης - ο Πρ. Δ/σης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας
  - μετά από πρόσκληση του Προέδρου, στις συνεδριάσεις του ΣΟΠΠ της περιφερειακής ενότητας λαμβάνουν μέρος κατά περίπτωση και άλλοι εκπρόσωποι υπηρεσιών και φορέων της Περιφέρειας

Τοπική Αυτοδιοίκηση - Δήμοι

- ♦ **325** μέσω συνενώσεων, από τους 910 δήμους και 124 κοινότητες που προϋπήρχαν
- ♦ το άρθρο 97 («Υπηρεσιακές μονάδες δήμων») του ν.3852/2010, οι νέοι Οργανισμοί Εσωτερικής Υπηρεσίας και Συγκρότησης των υπηρεσιών των νέων δήμων περιλαμβάνουν υποχρεωτικά και υπηρεσιακές μονάδες με αντικείμενο:
«θ) Περιβάλλοντος – Πολιτικής Προστασίας»

Τοπική Αυτοδιοίκηση – Δήμοι ...σύμφωνα με το άρθρο 97

- ♦ η αρμόδια για το σχεδιασμό Υπηρεσιακή Μονάδα σε επίπεδο Δήμου («Περιβάλλοντος- Πολιτικής Προστασίας») θα πρέπει να συγκροτηθεί, μέχρι τις 31.12.2012

Εκτελεστική επιτροπή Δήμων

- ♦ (Άρθρο 63, Αρμοδιότητες) ανήκει και:
«θ. εισήγηση των σχεδίων αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και φυσικών καταστροφών, σε εναρμόνιση με τα αντίστοιχα σχέδια της περιφέρειας και του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη»

Λειτουργία Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου

- ♦ τους ΟΤΑ Α' (Δήμους) που έχουν προκύψει μετά την εφαρμογή του Προγράμματος «Καλλικράτης» ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 13 παρ. 3β του Ν.3013/2002 σχετικά με την σύσταση του Συντονιστικού Τοπικού Οργάνου (Σ.Τ.Ο.)
- ♦ σε περιπτώσεις που συμπίπτει η χωρική αρμοδιότητα ενός Δήμου και μιας Περιφερειακής Ενότητας, πραγματοποιούνται ξεχωριστά το Σ.Τ.Ο. Όργανο του Δήμου και το Σ.Ο.Π.Π. της Περιφερειακής Ενότητας

Σύγκληση Συντονιστικών Οργάνων

- ◆ Έπειτα από εγκυκλίους της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας – με θέματα απολογισμός αντιπυρικής περιόδου, πλημμύρες, μέτρα αντιμετώπισης χιονοπτώσεων-παγετού
- ◆ 1 φορά ανά έτος – σύγκληση Συντονιστικών με θέμα: «Σχεδιασμός Δράσεων και Μέτρων Πρόληψης – Ετοιμότητας για σεισμό»

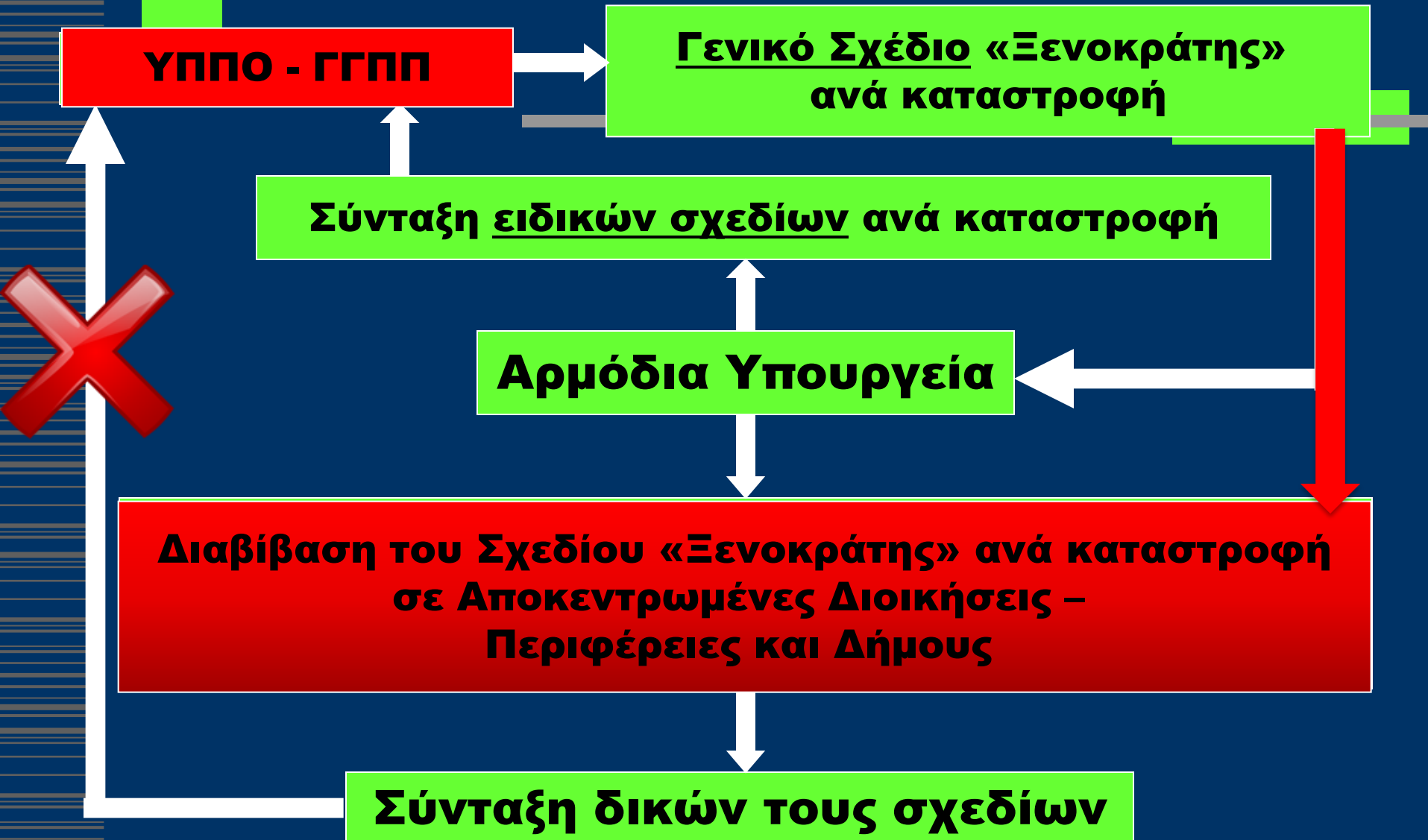
Σύγκληση Συντονιστικών Οργάνων

- ♦ Αμέσως μετά από καταστροφή, καθώς και κατά τη διάρκεια του έργου αποκατάστασης των ζημιών, τόσο το ΣΤΟ όσο και το ΣΟΠΠ λειτουργεί σε 24ωρη βάση, με δυνατότητα συνέχισης της συνεδρίασης και με τους οριζόμενους, από τους μετέχοντες, αναπληρωτές τους.

Γενικό Σχέδιο Πολιτικής Προστασίας «Ξενοκράτης»

- ◆ Αποτελεί το γενικότερο πλαίσιο σχεδιασμού για την σύνταξη σχεδίων έκτακτης ανάγκης
  - ◆ στα τρία διοικητικά επίπεδα (κεντρικό, περιφερειακό, τοπικό)
  - ◆ στις τέσσερις φάσεις κινητοποίησης του συστήματος πολιτικής προστασίας [συνήθης ετοιμότητα, αυξημένη ετοιμότητα, αντιμετώπιση (κινητοποίηση - επέμβαση), βραχεία αποκατάσταση] &
  - ◆ στα τρία επίπεδα διοίκησης, ελέγχου & συντονισμού (πολιτικό - στρατηγικό, επιχειρησιακό, τακτικό)
- ◆ Περιλαμβάνουν επίσης, τις απαραίτητες δράσεις για την:
  - ◆ διασφάλιση της λειτουργίας του Φορέα σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης
  - ◆ υποστήριξη του σχεδίου (εκπαίδευση, ασκήσεις, αναθεώρηση)

Περί Σχεδίων...- Γενικό Σχέδιο ΠΠ «Ξενοκράτης»

Σχέδιο «Ξενοκράτης»

Γενικό Σχέδιο:
«Ξενοκράτης» ανά καταστροφή

Παραρτήματα όπου περιγράφονται η εμπλοκή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, Περιφέρειας και Δήμου

Παράρτημα για ειδίκευση του Ανθρώπινου Δυναμικού και των Πόρων

- ◆ Ονομαστική κατάσταση των υπευθύνων και των αναπληρωτών με στοιχεία επικοινωνίας
- ◆ Κατάλογος των επιχειρησιακά έτοιμων μέσων που διαθέτει ο φορέας (μηχανήματα έργων, οχήματα μεταφοράς προσωπικού, κτλ)
- ◆ Μνημόνια συνεργασίας με ιδιωτικούς φορείς για την εξασφάλιση επιπλέον πόρων προς ενίσχυση του έργου τους

Παράρτημα για την ειδικευση του Δυναμικού και των Πόρων

- ◆ Συντάσσεται με ευθύνη:
  - Της Δ/σης Πολιτικής Προστασίας της Αποκεντρωμένης και εγκρίνεται από το Γενικό Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης
  - Της Αυτοτελούς Δ/σης Πολιτικής Προστασίας της Περιφέρειας – υποβάλλεται στην Εκτελεστική Επιτροπή της Περιφέρειας προκειμένου να εγκριθεί από τον Περιφερειάρχη (αρθ. 173 & 174, Ν.3852/10)
  - Του Γραφείου Πολιτικής Προστασίας του Δήμου - υποβάλλεται στην Εκτελεστική Επιτροπή του Δήμου προκειμένου να εγκριθεί από τον Δήμαρχο (αρ. 62 & 63, Ν.3852/10)

Δεν απαιτείται η έγκριση από το Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας!

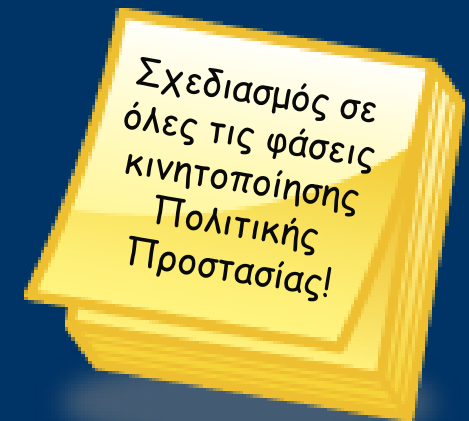

Παράρτημα για την ειδικευση του Δυναμικού και των Πόρων

- ◆ Οι Δ/νσεις Πολιτικής Προστασίας των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων με έγγραφό τους θα ζητήσουν αντίγραφο των Παραρτημάτων εξειδίκευσης προκειμένου να γνωρίζουν το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού και μέσων που μπορούν να διατεθούν σε επίπεδο Αποκεντρωμένης Διοίκησης (ΥΑ 1299/2003, σελ 5822, παρ. 6, πρώην Περιφέρειες)

Φάσεις κινητοποίησης Πολιτικής Προστασίας

- ◆ Φάση 1η: Συνήθης ετοιμότητα
- ◆ Φάση 2η: ~~Αμεση~~ ετοιμότητα
- ◆ Φάση 3η: Αντιμετώπιση (Άμεση Κινητοποίηση – Επέμβαση)
- ◆ Φάση 4η: Βραχεία Αποκατάσταση (Αποκατάσταση – Αρωγή)

Σχεδιασμός Έκτακτης Ανάγκης

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

Χρύσα Γκουντρομίχου
Email: cgountro@oasp.gr

Τμήμα Σχεδίων Έκτακτης Ανάγκης – Πρόληψη
Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας
Ξάνθου 32, Ν. Ψυχικό, Τ.Κ. 154 51 - Αθήνα
τηλ. 210. 6728000,
e-mail: info@oasp.gr